

Listen to your heart

LOUIS JANSSENS & CO

Flarden van protest

Jasper Delva
Gezien op 20 september 2020
Bourlaschouwburg, Antwerpen
Love at First Sight festival

‘Listen to your heart’, een project dat liep tijdens het eerste weekend van het ‘Love at first sight’ Festival in Antwerpen, is geen voorstelling. Dit initiatief van Louis Janssens was bedoeld als een ontmoetingsmoment tussen makers en performers die het publieke strijdtoneel willen betreden om er hun stem te laten horen. Met wisselend succes gebruiken deze gladiatoren de theatrale verbeelding als wapen. Het resultaat van deze exercitie laat je echter wat verloren achter.

21 SEPTEMBER 2020

Het publiek gaat zitten op een kring van stoelen op het podium van de Bourla. Louis Janssens stapt vanuit de coulissen binnen in die kring. Hij verwelkomt ons en hoopt dat we, ondanks deze gekke omstandigheden, toch kunnen samenkomen en ontspannen. Daarna licht hij de opzet toe. ‘Listen to your heart’ is geen voorstelling, maar een ontmoeting, een reflectiemoment van het ‘Love at First Sight’ Festival. Het doel: nadenken over de wereld en positie innemen. En vooral, die positie verbeelden. Open brieven, opiniestukken en *states of the union* genoeg, maar dit was er nog niet.

Zeven makers en performers begeven zich één voor één in de cirkel op het podium. Ze presenteren er prille ideeën, maar ook stukken uit ouder werk. Wat ze gemeen hebben is dat ze een persoonlijk standpunt innemen over de stand van zaken, over de kaders en condities die hun werk omcirkelen. Ze benoemen dingen en stellen ze in vraag, soms heel direct dan weer eerder impliciet. Allemaal lijken ze te vertrekken van de idee van de Duits-Amerikaanse filosofe Hannah Arendt dat mensen niet geboren zijn om te sterven maar om een nieuw begin te maken.

Het begint met een performance. Ingetogen brengt Lisah Adeaga een a capella-versie van ‘Listen to your heart’ van Roxette. Met een walmende, geurige fakkel lijkt ze geesten weg te jagen. Neemt ze ons mee in een intens ritueel? Ze wil dat elk van ons luistert naar het ritme van ons hart.

Adeaga speelde mee in ‘Body a.k.a.’ van Jan Decorte & Cie. Niet verwonderlijk dus dat Sigrid Vinks , haar tegenspeelster in dat stuk, haar opvolgt in hetzelfde gouden jurkje dat ze in dat stuk ook droeg. Recht uit het hart brengt ze een stuk over de pijn en woede dat ze houdt van iemand die ze haat. Dit verbeeldt ze prachtig door zichzelf hard op de armen te slaan. Ze spreekt ons aan als Elektra, in naam van alle slachtoffers, en roept op tot opstand. Ze lijkt het besef weer te geven dat ze blijft werken in condities die eigenlijk niet kunnen, maar dat ze, uit liefde en passie, gewoon niet anders kan dan verder doen.

Daarna betreedt Zindzi Tillot Owusu het podium. Eerst staat ze met haar rug naar het publiek. Toch richt ze zich rechtstreeks tot ons. Dan draait ze zich om en houdt een vurig pleidooi. Ze is dezelfde als ons, alleen ‘anders ingekleurd’ zegt ze. Haar tekst mag dan niet altijd even overtuigend zijn, haar indringende blik is dat wel. Haar ogen zeggen meer dan de woorden die ze uitspreekt. ‘Het is genoeg geweest’.

Daarna geeft ze het podium aan een opname van Patti Smith die advies geeft aan jonge mensen (je vindt het ook op https://vimeo.com/57857893). ‘We’re born and we also have to die. We know that, so make sense of it. Life is like a roller coaster. It's never going to be perfect - it is going to have perfect moments, and then rough spots, but it's all worth it.’, aldus de *Godmother of Punk*. De boodschap klinkt als een valse noot na het pleidooi van Vinks: moet je wel blijven voortdoen ten koste van alles?

Maya Dhondt neemt vervolgens plaats in de kring. Met een loopstation en een synthesizer creëert ze een atmosferische soundscape. Op een projectie boven haar hoofd zien we wandelende voeten. Hier geen duidelijk standpunt of boodschap. Of misschien net wel: moet alles altijd duidelijk zijn? Moet alles een plan hebben? Het lijkt een pleidooi tot zwerven en verdwalen.

Hierna begint Lars Brinkman cirkels te lopen op het podium. Zijn houding verandert daarbij haast onmerkbaar. Van borst stevig vooruit en opgetrokken schouders naar twijfelende voetjes en gebogen rug. Van gebalde biceps naar elegant bewegende heupen en benen. De bewegingenreeks laat zien dat mannelijkheid en vrouwelijkheid, en alles wat daartussen valt, mee wordt bepaald door de manier waarop iemand zichzelf toont. Het is een interessante bewegingsstudie die werkt.

Ook Musia Mwankumi werkt met beweging. Op ‘Adios’ van Benjamin Clementine danst ze wild in de kring. De tejkst die ze daarbij uitspreekt is daardoor moeilijk te verstaan. Dan gebeurt er iets onverwachts. Deze keer geen applaus voor Mwankumi. Nog voor het einde van haar stuk stapt Malik Fye het podium op. Fye neemt de performance over. Gekleed in lange jurk en hoge hakken volgt een roep om een lichaam, een ander lichaam, alle lichamen. Hij schreeuwt het uit. Meer nog, kledingstuk na kledingstuk gaat uit, tot de essentie overblijft: een stem en een lichaam.

Na de roep van Fye volgt het nummer ‘L.E.S. Artistes’ van Santigold. De tekst van het nummer past perfect bij deze ontmoeting:

I can say I hope it will be worth what I give up
If I could stand up mean for the things that I believe
Change, change, change
I want to get up out of my skin
Tell you what
If I can shake it

I'm 'a make this
Something worth dreaming of

Deze ontmoeting, waarvoor Louis janssens als curator optreedt, wil de verbeelding gebruiken als wapen voor een theatraal protest. Belangrijke en terechte standpunten zijn ingenomen en, met wisselend succes, verbeeld en zo tot realiteit gemaakt. Toch dekt het woord ontmoeting niet helemaal de lading van dit gebeuren. Ontmoeting impliceert namelijk dat mensen niet alleen samenkomen maar ook met elkaar in dialoog gaan Dat gebeurt hier eigenlijk niet, met uitzondering van het samenkomen van Mwankumi en Fye. Veelzeggend is wel dat net dat het spannendste moment is van ‘Listen to your heart’. De ontmoeting tussen beide brengt je naar het tipje van je stoel.

Er valt hier zeker te genieten. ‘Listen to your heart’ presenteert performers met een gepassioneerde eigen stem en een sterke podiumprésence. Ze hebben elk hun waarde, maar jammer genoeg blijven hun bijdragen te veel op zichzelf staan. Het zijn aparte hoofdstukken, die geen boek vormen. Het einde van deze ontmoeting laat je dan ook met een wat verweesd gevoel achter. En dat zou toch niet het effect mogen zijn van protest.